

**„Zróżnicowanie kredowych i paleogeńskich piewików z rodziny Achilidae (Hemiptera:
Fulgoromorpha) i ich znaczenie dla filogenezy Fulgoroidea”
mgr Alicja Brysz**

Rodzina Achilidae jest jedną z mniej licznych rodzin pluskwiaków w obrębie podrzędu Fulgoromorpha, cechującą się skomplikowaną historią taksonomiczną. Rodzina ta była tradycyjnie dzielona na 3 podrodziny i 2 plemiona *incertae sedis*. W obrębie rodzin wchodzących w skład Fulgoromorpha ma ona drugą największą, po rodzinie Cixiidae, obecność w zapisie kopalnym sięgającą okresu kredowego. Największe skoncentrowanie fosylnych taksonów Achilidae znajduje się, jako inkluzje, w kredowym bursztynie z Kachin oraz w eoceńskim bursztynie bałtyckim. Rodzina Achilidae wchodzi w skład linii rozwojowej obejmującej również, blisko spokrewnione z nią, rodziny Achilixiidae i Derbidae. Rodziny te charakteryzują się wieloma podobieństwami morfologicznymi, oraz ich kombinacjami, co czyni proces ich jednoznacznego definiowania ich bardzo problematycznym.

Połączenie nowych odkryć inkluzji w bursztynach Kachin i bałtyckim z najnowszymi badaniami molekularnymi oraz wykonaną analizą morfologiczną pozwoliło na zaproponowanie wielu zmian zarówno w obrębie klasyfikacji linii rozwojowej zawierającej rodzinę Achilidae, jak i w obrębie samej rodziny.

Badania wchodzące w skład niniejszej dysertacji obejmują morfologię zarówno wszystkich plemion rodziny Achilidae, jak i przedstawicieli obu podrodzin rodziny Achilixiidae, plemion wchodzących w skład podrodziny Breddiniolinae rodziny Derbidae, oraz nowych taksonów kopalnych z kredowego bursztynu Kachin i eoceńskiego bursztynu bałtyckiego.

Wyniki tychże badań doprowadziły do zaproponowania wielu zmian w klasyfikacji wyższego szczebla w obrębie tej części podrzędu Fulgoromorpha — wydzieleniem nowej nadrodziny Derboidea superfam. nov., nowej rodziny Ipsnolidae fam.nov. oraz dwóch nowych kopalnych plemion: eoceńskich Aptyssini trib.nov. i kredowych Myawwatini trib.nov. Inne zmiany obejmują rozwiązanie podrodziny Myconinae w obrębie Achilidae oraz przeniesienie licznych taksonów uprzednio włączonych w skład podrodziny Breddiniolinae rodziny Derbidae do rodziny Achilidae i przywrócenie zredefiniowanej podrodziny Cedusinae. Ponadto opisano pięć nowych rodzajów i gatunków.